

Metoda: Pripovedovalna skrinja (Zgodba Tito Volkec)

Teme metode

Skrbstvene moškosti, enakost spolov.

Ciljna skupina

Metoda dopušča pripovedovanje ne glede na starost. V tem primeru je pripovedovanje namenjeno fantom in dekletom med 2. in 6. letom starosti.

Število udeležencev_k

Največ 25-27 otrok.

Situacija

Idealna situacija predvideva pripravljenost udeležencev_k, da prisluhnejo zgodbi in pogovoru po koncu zgodbe.

Okvir dela

Potrebno gradivo

Zgodba, ki jo želite uprizoriti skozi pripovedovalno skrinjo.

V našem primeru se zgodba imenuje "Tito Lupotti" (Giralangolo). Tito Lupotti je zgodba s sinu volka, ki želi postati cvetličar, čemur njegov oče, gospod Lupotti, nasprotuje, saj želi, da sin nadaljuje po njegovih stopinjah in postane lovec. Gospod Lupotti bo sicer na vsak način želel doseči, da si sin premisli, a bodo vsi poskusi neuspešni, in Tito vztraja, da želi postati cvetličar.

Skrinja za zgodbo: srednje velika škatla (na primer škatla za čevlje); koščki blaga, s katerimi se opremi škatlo; liki se naredijo iz sledečih materialov:

- Tito Lupotti iz majhnega volnenega pompoma
- oče Lupotti iz trdega filca
- zajec iz borovega lubja

Drugi predmeti, ki se uporabijo v zgodbi, se naredijo iz recikliranih materialov, lahko se poustvari vonj cvetlic.

Priprave

Branje ilustrirane knjige, izbira ključnih pojmov in sporočila, ki ga želite posredovati ali o katerem želite začeti razpravo z otroki. Izbira materialov, izdelava škatle, likov in predmetov, uporabnih za pripovedovanje.

Čas

Potem, ko ste premislili zgodbo in zbrali material, za pripravo pripovedne skrinje potrebujete približno 2 uri. Za pripovedovanje zgodbe potrebujete približno 10-15 min.

Prostor

Udoben prostor, primeren za poslušanje zgodb.

Izvedba

Pripovedovalec_ka stoji za škatlo in gleda poslušalce_ke ter od njih pričakuje pozornost. Škatla se odpre, naslov zgodbe se napove in zgodba se začne.

Zgodba se pripoveduje tako, da se predmete in like jemlje iz škatle; med pomembnimi poudarki se gleda poslušalce_ke. Med dvema scenama je smiselno narediti kratek odmor. Po koncu pripovedovanja se materiale pospravi nazaj v škatlo in pozdravi like. Potem čakamo, da nekdo poda opazko na zgodbo in začnemo pogovor.

Namen metode

Ta način pripovedovanja lahko skozi uporabo likov, krajev, dogodkov in prelomnih trenutkov v zgodbi izzove močna čustva. Uporaba škatle, iz katere ob preiščenih trenutkih in na preiščen način izvlečemo predmete in like, ima dvojno vrednost. Po eni strani omogoča ustvarjanje čarobnih trenutkov, ki se lahko ponovijo in ne izgubijo na moči. Po drugi strani pa predstavlja realna čustva, ki ji predstavljajo predmeti in materiali, ki jih obravnavamo skrbno in pozorno kot dragocene, in tako pridobijo na dodani vrednosti.

Vsebinske posebnosti

Kakšna je vloga skrbstvene moškosti pri tej metodi? Kako se metoda ukvarja s spolno občutljivo perspektivo?

Izbor primerne zgodbe z animacijo skozi pripovedno škatlo odpira prostor perspektivi spola. Izberemo tako zgodbo, ki ponuja možnost za preizpraševanje spolnih stereotipov, še posebej moškosti, in ki odpira prostor za raznoliko upodabljanje moškosti.

Zgodba Tito Lupotti vsebuje elemente kot so:

- odnos med očetom in sinom ter generacijsko pogajanje o konceptu moškosti
- odnos med moškostjo in skrbjo. Zanimanje za cvetlice je del koncepta skrbi za okolje, ki jo moški pogosto zavračajo, saj je ljubezen do cvetlic percipirana kot nemoška.

Pri izboru zgodbe in izdelavi materialov je pomembno naslednje:

- 1) Enostavnost in ponovljivost: materiale je enostavno najti
- 2) Delo predvideva ustvarjalnost, s tem pa otroci razvijajo različne veščine.
- 3) Metodo poleg pedagogov_inj in staršev lahko uporabljajo tudi vrstniki_ce, kjer starejši otroci ustvarjajo pripovedovalno skrinjo z mlajšimi.
- 4) Pripovedovalna skrinja se lahko uporabi tudi pri zgodbah o skrbstvenih moškostih, ki jih pripovedujejo moški (pedagogi, očetje, dedki, bratje, itd.).
- 5) Uporaba lika, s katerim lahko dekonstruiramo model "toksične moškosti" v prid skrbstvene in

nestereotipne moškosti.

Po koncu

Animacija pripovedi se uporabi za diskusijo ali pa poslušalci_ke same razmislijo o zgodbi.

Komentarji, izkušnje, nasveti, tveganja

Zgodbo Tito Lupotti smo povedali skupini 15 otrok, 7 deklic in 8 dečkov, ki so bili stari med 3 in 6 let. Zgodbi so pozorno sledili, humoristični momenti zgodbe so v otrocih vzbudili smeh, a se je pozornost hitro vrnila k zgodbi o majhnem volku in njegovem očetu. Po koncu zgodbe so se otroci med seboj vprašali: Ali je volk lahko cvetličar?

Po diskusiji se zastavi vprašanje: Bi lahko Tito bil plesalec? Od te točke naprej dialog z otroki omogoči odprto diskusijo, ki naslovi vprašanja spola: skrbstveno moškost, spolne stereotipe, sprejemanje raznolikosti, svobodo drugih, v kolikor ne škodujejo drugim.

Lahko bi se zgodilo, da otroci ne bi začeli diskusije - v tem primeru odrasla oseba ponovno naslovi točke, ki sprožijo razmislek.

Viri metode

Idejo pripovedovalne škatle je razvila angleška učiteljica Helen Bromley. Začelo se je z dejavnostjo uprizoritve sveta iz knjige, ki so jo takrat prebirali. Otroci so imeli priložnost, da se med odmori vračajo k dejavnosti in se igrajo, kolikor hočejo.

Učiteljica je ugotovila, da so otroci presegli njena pričakovanja; razvili so ogromno idej in pokazali znanje/vedenje o stvareh, ki se ga doslej ni zavedala. Participatorna metodologija, ki izhaja iz transformativnega učenja z otroki, je v predšolski vzgoji zelo značilna za Toskano.

Nadaljnje branje

https://uk.sagepub.com/sites/default/files/upm-assets/9851_book_item_9851.pdf

<https://www.crayolateachers.ca/lesson/my-story-box-personal-history-colour-texture/>

<https://storyboxlibrary.com.au/>